

BISERI I SVINJE

Staniislava Adamić

Drastično. I istinito. Konačno, sve je u paradoksu. Svetom i prokletom.

U suprotnostima, u željenim sličnostima, u znakovitosti koju odgoneta, koju dodiruje trenutak čistoće duha. Projicirajući nedokučivu neokaljanoš radanja kao izravni dar neba.

»Budite lukavi kao zmiје i bezazleni kao golubovi.«

»Ne bacajte bisere pred svinje.«

Svugdje, i u Božjoj riječi, spoticemo se o gomile cvijeća i smeća, blata i pozlate. O tezge trgovaca, koje Bogočovjek bičem istjerivaše iz Očeva hrama. O Nešto i — Ništa.

Bože, kako je božanski veliko biti Čovjek! Oče milosrdni, kako bijedno. Kada se oglašuje na Očevu pouku i gazi, uporno gazi po pijesku i blatu i ne osvrće se na izjaravanje Duha.

Ovi dani, ova jutra i preuranjene noći ne oskudijevaju biserima. Nisu imuni ni na najezde svinja. Ni na zasjede malih lisica, koje mudra strpljivost Oca i Gospodara pripušta u prostor svog vinograda. Kamenje ulica svinjski rokće, vučji zavija, oslikava papir i reklame, pali umjetnim svjetlom, zastire kandila.

U početku bijaše Riječ. Zar nije bogohulno pokušati oponašati onu prvotnu, praiskonsku riječ Dobrote, ne riskirajući umiranje i smrt od plamena u sebi, u želji da se nebo iskupi?

Bože! Dokle! Umorni smo od riječi. Da se svetopisamski ogranj rasplamsa sinovskom radošću, bespredmetna bila bi riječ. Ozvučena naslaga papira.

Molila bi skrivena srž Gospodnje misli u krvi i kosti ovog lomljivog i samolomljivog tijela koje se — paradoksalno — usprkos svemu nameće kao hram Boga.

I dobro je da se u njemu razgnjevi On, Darovatelj, na izdajnički pokušaj rasipanja njegove svojine. Dobro je da izbaci tezge preprodavača. Da onemogući i one vani: rulju krabuljā. Slatkoriječite male, samozvane bogove s pozicija moćnikā-demagogā. Nasilnikā i fanatikā.

Žonglerā pisane riječi i dobročiniteljskih poza, proklamatorā čudovišnih vizija, da bi se osigurali poklonici. I neplaćeni poslenici.

Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje, koji silazi u srca i slaže Jakovljeve ljestve. Dobrodošao tko osluškuje hod dobronamjerne skitnice i zabavljača dječje mašte, bez primisli zle i nepredvidive.

Usprkos svemu, nemoguće je ukloniti se rani i očima ne iscijediti i po koju suzu boje neba. Ne osjetiti blagoslov čudotvorne vode.

I kad nehotice zataji proročka opomena i otkači se poneki biser na izazov svinjama i na ruglo — možda se pojavljuje On. Bog sâm plače nad bijedom koja se čovjek zove. Oči i usta nisu pouzdane, apsolutno sigurne straže. Srce izmišlja priče koje ga ne iskupljuju.

Duh Gospodnji bdije. U priželjkivanju. U molitvenom traženju. U meni. U sobi. U neistraženim izazovima grada, zemlje, zamišljena neba. Hoda. Baca sjenu.

Neočekivano budi pjesnika. Izvlači isposnika. Razodijeva lakrdijaša. Potiče proroka. Iz trenutne bezazlenosti nekoga tko je otvrdnuo od boli i očajnički se odupire samouništenju. Da ne bi više sanjao do buđenja od vlastite rane.

Plakati, novinski oglasi i osmrtnice, crna kronika, crnobijela bezizlaznost brojki datuma i cijena — od ugla do ugla, od tržnice do bolnice, od stadiona do mrtvačnice.

Neka zanjeme usta! Hoće li se u nečujnoj molitvenoj misli razgaliti nebo i poduprti srce da uspravno hoda? Da se ne obazire na pobješnjele svinje. Ni na lisice u nezasluženom ljudskom obličju prepoznatljivom malenima. Bezazlenima, usprkos svemu. Neka glupo naivni i zalučeni Božjim zovom i dalje gledaju i čekaju. Još ima vremena za saajmske parade. Ne prestaju urlanja demagoških deklamacija. Cijela ih povijest čuje.

Ako postoji vrijednost, postoji i njezina negacija. U inflaciji surogatā, trošnih pozlata i politurā preostaje traganje. Uporno i nezaustavljivo. Za bojama Duha. Blaga je riječ. Mistična i dobra. I nad nepreglednim pustinjama pepela i pijeska — naslućuje se Sunce.

Spiritus spirat ubi vult. Zahtijeva hvalu. Samopoštovanje i onoga koga je zahvatio Božji dah: da sâm diše i sebe ozvučuje blagotvorno prožimajući druge.

Gospod hoda. Broji svoje poklonike. Ljubomorno čuva svoj porod. I otima ga izazovu: rulja i ulica. Tribina i kuloarā, rovova i pijedestalā.

Izgubljeni smo. I kao djeca. I kao mudri. Učeni i priprosti, plahi i tašti, povučeni i nametljivi. Dođe nam ponekad da se rasplačemo od dirljive želje da ostanemo ili postanemo mali, jedva sebi opipljivi i vidljivi. Da se razdragamo u Očevoj nježnosti, s malim zavodljivim biserima. Igračkama Ljubavi... Srce prozire vrijednost. I potiče trenutak izlaganja. Kiši i vjetru, i rosi i suncu. I nekom drugom srcu željom pripćenja. Makar predaha. U Božjoj igni pred prijetnjom beskrajnje igre opsjenā i podvalā.